Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/220

2026 1 30

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2026/220

2026 m. sausio 29 d.

kuriuo nustatomos procedūros, būtinos, kad būtų vienodai įgyvendinamas keitimasis informacija, konsultavimasis ir atsako veiksmų koordinavimas Sveikatos saugumo komitete, ir kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/253

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2371 dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1082/2013/ES ([1]), ypač į jo 21 straipsnio 5 dalį,

kadangi:

(1) Reglamentas (ES) 2022/2371 grindžiamas COVID-19 pandemijos metu įgyta patirtimi, be kita ko, dėl poreikio Sveikatos saugumo komitete (toliau – SSK) glaudžiai koordinuoti atsako į dideles tarpvalstybinio pobūdžio grėsmes sveikatai veiksmus;

(2) ankstyvojo įspėjimo ir reagavimo sistema (AĮRS) turėtų būti pagrindinė priemonė, kuria reikėtų naudotis pateikiant prašymą dėl konsultacijų ir atsako į dideles tarpvalstybinio pobūdžio grėsmes sveikatai veiksmų koordinavimo SSK ir keičiantis su tomis grėsmėmis susijusia informacija, visų pirma keičiantis bent jau neskelbtina neįslaptinta informacija ([2]). Tokie prašymai taip pat gali būti pateikiami ir informacija keičiamasi SSK posėdyje. Be to, prašymas dėl konsultacijų ir koordinavimo gali būti pateiktas SSK sekretoriatui;

(3) kilus arba besivystant didelėms tarpvalstybinio pobūdžio grėsmėms sveikatai, atitinkančioms Reglamento (ES) 2022/2371 19 straipsnio 1 dalyje apibrėžtus kriterijus, nacionalinės kompetentingos institucijos arba Komisija turi perduoti perspėjimą per AĮRS. Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) valstybės, kurios yra PSO šalys, privalo per 24 valandas nuo informacijos apie visuomenės sveikatą įvertinimo dienos pranešti PSO apie įvykį, kuris gali būti tarptautinio masto ekstremalioji visuomenės sveikatos situacija pagal Tarptautines sveikatos priežiūros taisykles (2005 m. TSPT) ([3]). Kai nacionalinės kompetentingos institucijos apie įvykį praneša PSO, jos tuo pačiu metu turi perduoti perspėjimą per AĮRS, jei atitinkama grėsmė priskiriama vienai iš Reglamento (ES) 2022/2371 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų grėsmių kategorijų. Kad būtų galima tuo pačiu metu perduoti perspėjimą, nacionalinės kompetentingos institucijos per AĮRS pateiktą pranešimą gali perduoti PSO TSPT ryšių punktui;

(4) pagal Reglamento (ES) 2022/2371 21 straipsnio 1 dalį, perdavus perspėjimą pagal 19 straipsnį, Komisijos ar valstybės narės prašymu ir remdamosi turima informacija, įskaitant 19 straipsnyje nurodytą informaciją bei 20 straipsnyje nurodytus rizikos vertinimus, valstybės narės turi vienos su kitomis konsultuotis ir koordinuoti veiksmus SSK, palaikydamos ryšį su Komisija dėl nacionalinio atsako veiksmų, rizikos ir krizių komunikacijos, siekiant teikti nuoseklią ir suderintą informaciją, dėl nuomonių ir gairių priėmimo ir paramos ES integruoto politinio atsako į krizes mechanizmui jo aktyvavimo atveju. Pagal Reglamento (ES) 2022/2371 2 straipsnio 4 dalį, išskirtinėmis ekstremaliųjų situacijų aplinkybėmis valstybė narė ar Komisija gali prašyti, kad atsako į dideles tarpvalstybinio pobūdžio grėsmes sveikatai, kurios nenurodytos 2 straipsnio 1 dalyje, veiksmai būtų koordinuojami SSK, jeigu laikoma, kad visuomenės sveikatos priemonės, kurių imtasi anksčiau, pasirodė esančios nepakankamos siekiant užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį;

([1]) OL L 314, 2022 12 6, p. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2371/oj.
([2]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).
([3]) Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m. TSPT) 6 straipsnio 1 dalis.

(5) valstybės narės ir Komisija, prieš pateikdamos prašymą dėl konsultacijų SSK ir atsako į didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai veiksmų koordinavimo, turėtų įvertinti tokių konsultacijų ir koordinavimo poreikį. Gavusi prašymą, Komisija surengti konsultacijas ir imtis koordinavimo veiksmų turėtų nedelsdama;

(6) kad valstybės narės ir Komisija galėtų įvertinti poreikį konsultuotis ir koordinuoti atsako veiksmus SSK, perduodant perspėjimą turėtų būti nurodytos priežastys, dėl kurių daroma išvada, kad kilusi ar besivystanti didelė tarpvalstybinio pobūdžio grėsmė sveikatai atitinka Reglamento (ES) 2022/2371 19 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus;

(7) pagal Reglamento (ES) 2022/2371 21 straipsnio 2 ir 3 dalis, kai reaguodama į kilusią ar pakartotinai kilusią didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai valstybė narė ketina priimti visuomenės sveikatos priemones arba nutraukti jų taikymą, ji turi informuoti apie tai SSK, su juo konsultuotis ir koordinuoti atsako veiksmus;

(8) siekiant koordinuoti atsako veiksmus, labai svarbu laiku keistis informacija apie didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai ir visuomenės sveikatos priemones. Valstybės narės turėtų sukurti veiksmingus atitinkamų kompetentingų institucijų ryšio kanalus. Atsižvelgiant į sudėtingą su sveikata susijusių krizių pobūdį, veiksmingam ir proporcingam atsakui užtikrinti būtinas tarpsektorinis bendradarbiavimas pagal koncepciją „Viena sveikata“;

(9) Komisija turėtų paraginti SSK surengti konsultacijas, jei pateikiamas prašymas konsultuotis ir koordinuoti atsako į didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai veiksmus. Šios konsultacijos paprastai turėtų būti surengiamos ne vėliau kaip per 48 valandas nuo prašymo gavimo. Tačiau šį laikotarpį turėtų būti galima pritaikyti atsižvelgiant į skubą, susijusią su prašymu, arba į grėsmės rimtumą;

(10) prieš patvirtindamos visuomenės sveikatos priemones, kuriomis siekiama reaguoti į didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai, arba prieš nutraukdamos jų taikymą, valstybės narės turėtų kuo greičiau ir ne vėliau kaip 14 dienų iki tų priemonių taikymo pradžios arba nutraukimo informuoti kitas valstybes nares SSK apie priemonių pobūdį, tikslą ir taikymo sritį, su jomis konsultuotis ir koordinuoti veiksmus. Jei visuomenės sveikatos priemonės priimamos arba jų taikymas nutraukiamas nedelsiant, valstybės narės turėtų nedelsdamos ir ne vėliau kaip per 24 valandas nuo tų priemonių priėmimo arba taikymo nutraukimo apie tai informuoti kitas valstybes nares ir Komisiją;

(11) atsižvelgiant į tai, kad tiksli informacija ir laiku vykdomas bendravimas su visuomene ir suinteresuotaisiais subjektais (pavyzdžiui, su sveikatos priežiūros ir visuomenės sveikatos specialistais) yra labai svarbūs veiksmingam atsakui užtikrinti, šiame reglamente turėtų būti numatyta dalijimosi informacija apie komunikacijos priemones ir nuoseklių bei koordinuotų rizikos ir krizių komunikacijos pranešimų SSK procedūra;

(12) integruotu politinio atsako į krizes mechanizmu (toliau – IPCR) siekiama užtikrinti Sąjungos ir valstybių narių veiksmų suderinamumą ir papildomumą Taryboje tuo atveju, kai pasinaudojama solidarumo sąlyga, kaip nurodyta Tarybos sprendime 2014/415/ES ([4]). IPCR sudaro sąlygas Sąjungos politiniu lygmeniu užtikrinti savalaikį koordinavimą ir atsako veiksmus kilus krizėms, kurios turi plataus masto poveikį arba politinę reikšmę ([5]). Pagal Reglamento (ES) 2022/2371 21 straipsnio 1 dalį, Komisijos arba valstybės narės prašymu valstybės narės turi konsultuotis viena su kita ir koordinuoti veiksmus SSK dėl paramos IPCR, be kita ko, keisdamosi informacija ir dalydamosi savo nuomonėmis bei gairėmis. SSK sekretoriatas turėtų palaikyti ryšius su IPCR sekretoriatu, kad būtų užtikrinti nuoseklūs ir efektyvūs veiksmai ir išvengta pastangų dubliavimo;

(13) kadangi šiuo reglamentu siekiama atnaujinti dalį Komisijos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2017/253 ([6]), to sprendimo 2 ir 4–6 straipsniai turėtų būti išbraukti;

(14) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai komiteto nuomonę,

([4]) 2014 m. birželio 24 d. Tarybos sprendimas 2014/415/ES dėl tvarkos, kuria Sąjunga įgyvendina solidarumo sąlygą (OL L 192, 2014 7 1, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2014/415/oj).

([5]) 2018 m. gruodžio 11 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2018/1993 dėl ES integruoto politinio atsako į krizes mechanizmo (OL L 320, 2018 12 17, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2018/1993/oj).

([6]) 2017 m. vasario 13 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/253, kuriuo nustatomos įspėjamųjų pranešimų, teikiamų naudojantis skubaus įspėjimo ir reagavimo sistema, sukurta dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai ir keitimosi informacija, konsultacijų ir tokių grėsmių šalinimo veiksmų koordinavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1082/2013/ES, procedūros (OL L 37, 2017 2 14, p. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2017/253/oj).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos procedūros, būtinos, kad būtų vienodai įgyvendinami keitimosi informacija, konsultavimosi ir koordinavimo veiksmai Sveikatos saugumo komitete (SSK) po to, kai perduodamas perspėjimas pagal Reglamento (ES) 2022/2371 19 straipsnį arba kai Komisija ar valstybė narė pateikia prašymą pagal to reglamento 2 straipsnio 4 dalį.

2 straipsnis

Prašymas dėl konsultacijų ir koordinavimo

1. Perdavusios perspėjimą per ankstyvojo įspėjimo ir reagavimo sistemą (AĮRS) pagal Reglamento (ES) 2022/2371 19 straipsnį, valstybės narės ir Komisija nedelsdamos įvertina poreikį konsultuotis su SSK ir jame koordinuoti atsako veiksmus.

2. Jei valstybė narė arba Komisija pripažįsta, kad reikia konsultuotis su SSK ir jame koordinuoti atsako veiksmus, ji nedelsdama prašo tokių konsultacijų ir koordinavimo per AĮRS, SSK posėdyje arba kreipiasi per SSK sekretoriatą.

3. Tame prašyme nurodomos konsultacijų ir koordinavimo temos, kurios yra svarbios reaguojant į didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai.

4. Gavęs prašymą dėl konsultacijų ir koordinavimo, SSK sekretoriatas nedelsdamas apie tai informuoja SSK.

3 straipsnis

Keitimasis informacija

1. Jei perdavusios perspėjimą valstybės narės arba Komisija perduoda turimą svarbią informaciją arba atnaujina pradinį perduotą perspėjimą, jos naudojasi AĮRS pastabai paskelbti.

2. Pateikusios prašymą dėl konsultacijų ir atsako veiksmų koordinavimo pagal Reglamento (ES) 2022/2371 2 straipsnio 2 dalį arba 2 straipsnio 4 dalį, valstybės narės arba Komisija per AĮRS nedelsdamos perduoda visą turimą svarbią informaciją. Tokia informacija gali būti pasikeista ir SSK posėdyje.

3. Valstybės narės sukuria veiksmingus savo atitinkamų AĮRS kompetentingų institucijų ir bet kurių kitų atitinkamų jų jurisdikcijai priklausančių kompetentingų institucijų ryšio kanalus, vadovaudamosi koncepcija „Viena sveikata“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2022/2371 3 straipsnio 7 dalyje.

4 straipsnis

Konsultacijos ir atsako veiksmų koordinavimas SSK

1. Jei pateikiamas prašymas dėl konsultacijų ir atsako į didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai veiksmų koordinavimo pagal Reglamento (ES) 2022/2371 2 straipsnio 2 dalį arba 2 straipsnio 4 dalį, Komisija paprašo surengti konsultacijas dėl veiksmų koordinavimo SSK. Šios konsultacijos surengiamos ne vėliau kaip per 48 valandas nuo prašymo gavimo. Šis laikotarpis gali būti pritaikytas atsižvelgiant į skubą, susijusią su prašymu, arba į grėsmės rimtumą.

2. Kai reaguodamos į didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai, valstybės narės ketina patvirtinti visuomenės sveikatos priemones arba nutraukti jų taikymą, jos kuo greičiau ir ne vėliau kaip 14 dienų iki tų priemonių taikymo pradžios arba nutraukimo informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją apie tų priemonių pobūdį, tikslą ir taikymo sritį.

3. Jei poreikis apsaugoti visuomenės sveikatą yra toks skubus, kad visuomenės sveikatos priemones būtina priimti arba jų taikymą nutraukti nedelsiant, valstybės narės nedelsdamos ir ne vėliau kaip per 24 valandas nuo tų priemonių priėmimo arba jų taikymo nutraukimo apie tai informuoja kitas valstybes nares ir Komisiją. Pateikiama informacija apima tų priemonių pobūdį, tikslą ir taikymo sritį.

4. Komisijai paprašius surengti konsultacijas pagal 4 straipsnio 1 dalį, SSK išnagrinėja turimą informaciją apie konkrečią grėsmę, įskaitant perspėjimų perdavimą, rizikos vertinimus ir kitą valstybių narių arba Komisijos pateiktą informaciją, įskaitant informaciją apie visuomenės sveikatos priemones.

5. Kai reaguodamos į dideles tarpvalstybinio pobūdžio grėsmes sveikatai valstybės narės ketina priimti visuomenės sveikatos priemones, jos atsižvelgia į konsultacijų su SSK ir koordinavimo jame rezultatus.

5 straipsnis

Rizikos ir krizių komunikacija

1. Pateikdamos informaciją apie rizikos ir krizių komunikacijos priemones pagal 5 straipsnio 2 dalį, valstybės narės nurodo auditoriją, turinį ir kanalus.

2. Jei pateikus prašymą dėl konsultacijų ir atsako veiksmų koordinavimo pagal Reglamento (ES) 2022/2371 2 straipsnio 2 dalį arba 2 straipsnio 4 dalį reikalinga ES lygmens koordinuota rizikos ir krizių komunikacija, Komisija padeda parengti informacinius pranešimus.

6 straipsnis

Parama ES integruoto politinio atsako į krizes mechanizmui

Jei aktyvuojamas ES integruoto politinio atsako į krizes mechanizmas ([7]) (IPCR) ir jei valstybė narė arba Komisija pateikia prašymą dėl konsultacijų ir atsako į didelę tarpvalstybinio pobūdžio grėsmę sveikatai veiksmų koordinavimo pagal Reglamento (ES) 2022/2371 2 straipsnio 2 dalį arba 2 straipsnio 4 dalį, SSK sekretoriatas palaiko ryšius ir koordinuoja veiksmus su IPCR sekretoriatu, kad būtų užtikrintas savalaikis keitimasis informacija, įskaitant informaciją apie atsako veiksmų priemones ir SSK nuomones bei gaires, susijusias su didelėmis tarpvalstybinio pobūdžio grėsmėmis sveikatai, ir kad būtų prisidedama prie nuoseklių ir efektyvių veiksmų.

7 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2017/253 pakeitimas

Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2017/253 2 straipsnis ir 4–6 straipsniai išbraukiami.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2026 m. sausio 29 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

([7]) Sprendimas 2014/415/ES.